

Agerdyrkningsberetning.

(Fra den sidste Halvdeel af Mai.)

Paa Grund af den sildigt tilendebagte Høst, blev Vintersædens Lægning sidste Efteraar naturligviis meget forsinket, og traf endogsaa for Hvede-Saaeningens Bedkommende ud til hen i Nov. Maaned, hvorfor man ikke kan vente at see, navnlig denne sidste Sædart, saa vidt fremmet, som den under andre Omstændigheder vilde have været. Den i Vinterens Løb hyppigt stedfindende Barfrost har dog de fleste Steder ingen skadelig Indsydelse udøvet paa Vintersæden, undtagen paa enkelte kolde og sure Jorder, hvor der ikke tilstrækkeligen var sørget for Vandafledning. Paa den anden Side indvirkede den naturligviis yderst gavnligt paa den vinterlagte Jord, saaledes at denne ved det tidligt, allerede i Marts, indtrædende Foraar var stør og særdeles beqvem at behandle. Senere indtraadte i Slutningen af April og Begyndelsen af Mai ganske uventet en Eftervinter med megen Snee, som endogsaa nogle Steder i Jylland laae indtil 2 Uen høit. Dette ugunstige Veir vedrærede, paa Sjælland og Derne afværlende med Regn, ledsaget af Kulde og Blæst, i omtrent 14 Dage og afbrød ganske Saaeningen, som kun de allerfærreste Steder var tilendebragt. Senere har Jorden ikke været saa beqvem at behandle; mange Steder har Saaeningen efter denne Periode endog været yderst vanskeliggjort eller ialfsald meget forsinket. Den særdeles gavnlige Virkning, som Drainingen netop iaar har udøvet, vil, som man maa

haabe, bidrage betydeligt til, at denne vigtige Grundforbedring finder des hurtigere og almindeligere Udbredelse.

I det Hele kan Vegetationen siges at være god, hvilket navnlig gjælder Græsset og Kloveren, der de fleste Steder tegne fortrinligt, hvortil navnlig den sidste Tids mildere og gunstigere Veir betydeligt har bidraget.

Vintersæden, der ved Kulde og Nattefrost ud paa Foraaret blev sat en Deel tilbage, forbedredes igjen betydeligt ved Indtrædelsen af det mildere Veir, og tegner nu de fleste Steder, hvor Vandafledningen har været tilstrækkelig, meget godt. Rugen har paa enkelte Steder lidt endeel af Snegle; den megen Fugtighed i Foraaret har derhos foranlediget, at nogle, dog mindre betydelige, Stykker ere blevne ompløiede. Den sildege Saaening har naturligviis forøvrigt bidraget til at sætte Rugen en Deel tilbage, hvortil kom den lange Tørke i April, ligesom ogsaa den efter Sne- og Regn-Beiret i Mai følgende Kulde trykkede den noget, men den sidste Tids bedre Veir har igjen indvirket overordentlig gavnligt paa den, og ialmindelig er derfor med Hensyn til denne Sædarts Udsigterne ret lovende. Allerede den 19 Mai var Rugen adskillige Steder ved at stride igjennem, og der er saaledes al Sandsynlighed for, at Høsten af denne Kornsort iaar vil indtræde tidligt.

De fleste Steder har Hveden, uagtet den sildege Saaening, heldigt overstaaet Vinteren. Foraarskulden indvirkede vel nogle Steder skadeligt paa den, saa at den blev spids og tynd, men det senere gode Veir har igjen for Størstedelen udjernet dette. Den tidligt saaede Hvede staaer især meget godt og viser en betydelig Forskjel fra den sildegt saaede. Paa nogle Steder klages over Ufrugt i Hveden, ligesom ogsaa Pletter saavel i den som i Rugen nogle Steder sees, navnlig paa kolde og fugtige Jorder, bevirket ved den megen Væde i Foraaret; men ialmindelig kan man dog nok sige, at baade Hveden og Rugen, hvor samme er nedlagt i veltilberedt Jord, og navnlig, hvor der tillige er saaet tidligt, staaer godt.

Kapsen staaer de fleste Steder fortrinligt, hvilket især gjælder om den tyndsaaede.

Allerede i Slutningen af Marts kunde man, som berørt, paa de høiere liggende Jorder paabegynde Jordens Foraarsbehandling. Dette var saameget desto glædeligere, som Udskillige, paa Grund af forrige Aars sildige Høst og den tidligt indtraadte Frost, ikke vare blevne færdige med Efteraarspløiningen; og da Jorden var særdeles sjør og beqvem at behandle, gif Saaeningen rast for sig; nogle Steder, hvor man i Efteraaret havde været saa heldig at blive færdig med Jordens Vinterlægning, naaede man endogsaa at tilendebringe Saaeningen inden det ustabige Veir, som i de sidste Dage af April indtraadte med Sneefog, Slud og Kulde, og som paa længere Tid ganske standsede Saaeningen. De fleste Steder var dog Urte- og Havre-Saaeningen allerede tilendebragt forinden. Det Sneelag, som under denne Eftervinter, navnlig i Jylland, lagde sig over den unge Sæd, indvirkede flere Steder skadeligt paa den; isærdeleshed var dette Tilfældet med Urterne; den senere paafølgende Kulde og Nattefrost bidrog endmere til at forøge Bødens skadelige Indflydelse; imidlertid vedvarede Kulden dog ikke længe, men afløstes snart af mildere Veir, der atter har gjengivet den tidlig saaede Sæd et bedre Udseende. Imidlertid leed Saaeningen hos Mange en langvarig, ja paa enkelte Steder endog en heel Maanedes Afbrydelse; Jordens Bessaffenhed, Beliggenhed og Fald, i Forbindelse med den større eller mindre Omhu, der har været anvendt paa Vandets Afledning, udøvede naturligviis i saa Henseende en afgjørende Indflydelse; men navnlig viste Drainingen her tilfulde sin Fortrinlighed, idet de Marker, hvor denne var anvendt, meget hurtigere end selv paa den bedst afgravede Jord, igjen bleve tjenlige til Behandling. — Den sildigere Saaening er vel ikke skeet under saa heldige Omstændigheder, hvad Jordens Beqvemhed angik, som den tidligere; men de fleste Steder lod Jorden sig dog, hvor man har givet den tilstrækkelig Tid til at blive tør og ikke forhastet sig, ret godt behandle, og Sædens

Nedbringelse er da seet under temmelig heldige Forhold. Denne Forsinkelse af Saaeningen vil sandsynligviis bidrage til, at **Baarsædens** Indhøstning trækker længere ud paa Efteraaret end usseligt, hvorimod der da paa den anden Side ogsaa tilveiebringes en ligeligere Fordeling af Høstarbeidet paa et større Tidrum, hvilken sidste Fordeel imidlertid langtfra tør ventes at opveie de Ulemper, som den sildige Høst meget let giver Anledning til. Nogle Steder benyttedes ikke engang det gode Veir i April Maaned til Saaening, da man meente det var for tidligt, og frygtede for Nattefrosten, ligesom ogsaa den daarlige Høst, navnlig af Vinterjæd, mange Steder havde foraarsaget en stærk Udbredelse af Qvis i Jorden, som derfor trængte til en stærk og gennemgribende Foraarsbehandling inden Saaeningen kunde finde Sted. Hvad isærdeleshed den tidligere saae Sæd angaaer, da klages paa flere Steder over, at Ukrudtet paa lavere liggende Jorder har taget meget Overhaand, ligesom dette ogsaa vil være Tilfældet med den Sæd, der er saet under uheldige Omstændigheder eller i ubeqvem Jord. En Deel af den Sæd, der blev saet førend den omtalte vedvarende Regn indtraf, har man maattet opgive at tromle.

Saaeningen er nu i Almindelighed de fleste Steder tilendebragt, og hvor dette, navnlig i Jylland, ikke er Tilfældet, vil man dog nok kun have nogen Bygsæd tilbage.

I det Hele taget staaer Baarsæden, trods hine mislige Omstændigheder, meget godt, undtagen paa enkelte Side, sure og lavtliggende Jorder, hvor Vandet paa nogle Steder endog ganske har ødelagt den, saaat en Ompløining har maattet finde Sted.

Kløveren er faar i det Hele taget meget lovende, navnlig gjælder dette om første Aars Kløver, hvorimod 2det Aars Kløver en enkelte Steder har taget nogen Skade; Græsvarthen er ligeledes de fleste Steder fortrinlig. Som en Folge af Foderets Udrøihed have enkelte, fornemmelig i det vestlige Jylland, seet sig nødsagede til at slippe deres Kreaturer meget tidligt ud, naturligviis til liden Vaade for Græsvarthen.

Engelsk Raigræs har lidt meget i Vinter og er flere Steder, saasom i det nordlige Fyen, næsten gaaet bort. I Almindelighed er Dvæget først kommet paa Græs sidst i Maanedene, hvor man ikke, som Følge af Fodermangel, har været nødsaget til at sætte det ud tidligere.

Huusdyrenes Fodertilstand er meget forskjellig. Et Tilskud af Kjerne har de fleste Steder været nødvendigt paa Grund af Foderets slette Dvalitet, og hvor man, som oftest vel i Betragtning af de høie Kornpriser, har unbladt dette, er Fodertilstanden temmelig ringe. Ogsaa Sæden, navnlig Havren, har iaar kun været ringe af Vægt, og et Tilskud af samme har derfor været nødvendigt for at holde Arbeidshestene i Kraft. Enkelte Steder, hvor Dyrkning af Rodfrugter drives, ere disse, især Turnips og Kaastrabi, med Fordeel anvendte som Kraftfoder; overalt indseer Landmanden nu mere og mere, hvor meget det kommer an paa at have Kverne i en kraftig Fodertilstand til Græsset.

Udbyttet af Meierierne har ikke været stort. Høet blev de fleste Steder slet bjerget, og Kjerne er paa Grund af dets høie Priis kun sjældent anvendt. Fra det sydlige Sjælland klages ogsaa over, at Mælken har været usædvanlig tynd, saaledes at det samme Dvantum Mælk, der ellers gav 28 P. Smør, iaar kun har givet 18 P. Dette mindre Udbytte opveies iøvrigt tildeels af de meget høie Smørpriser.

Studefedningen har selv i Jylland ikke været meget udbredt paa Grund af de høie Kornpriser, og kun kastet maadeligt af sig, idet de Enkelte — meest Besiddere af Brændeviinsbrænderier — der befattede sig dermed, have i Foraaret maattet sælge de fede Kreaturer omtrent for de samme Priser, hvortil de som magre vare indkjøbte.

Huusdyrenes Sundhedstilstand har i det Hele taget været god, og bedre end man efter det ifjor slet indbjergede Foder skulde vente. De eneste Steder, hvor der klages i saa Henseende, ere det vestlige Jylland, hvor de unge Heste have lidt en Deel af Krop, og Samsø, hvor nogle Coliktifælde,

dog af ringere Betydning, have fundet Sted. Kastning hos Køerne har ikke været hyppig, hvorimod der paa flere Steder har hersket nogen Dødelighed imellem Kalvene. Faarenes Sundhedstilstand er ialmindelighed god og Læmningen har været heldig, men adskillige Lam ere døde som en Følge af det kolde og fugtige Veir, endogsaa hvor Faarene toges i Huus, da den pludselige Overgang fra Græs til tørt Foder udøvede en skadelig Indflydelse paa diæse, som ikke kunde forsyne Lammene med tilstrækkelig Mælk.

Efter denne i flygtige Træk udfastede almindeligere Overfigt, stride vi til den mere specielle Beretning for de enkelte Egnes Vedkommende.

I det nordlige Sjælland har Vintersæden, navnlig Rugen, lidt deels af Snegle i Efteraaret og deels af den megen Kulde og Fugtighed i Begyndelsen af Mai, ligesom den ogsaa trykkes en Deel af den lange Tørre i April; det er fornemmelig de kolde og sure, saavel som de lette og daarligt drenne Jorder, hvorpaa den har taget Skade; ligeledes befrugtes selv paa veldrevne Jorder meget Ufrugt i Hveden.

Kun nogle ganske enkelte Steder var man færdig med Vaarsæden før Udgangen af April; forøvrigt var Saaeningen af Byg endnu de fleste Steder ikke tilendbragt d. 23de Mai. I Almindelighed er Sæden kommen godt i Jorden og tegner for det meste ret lovende, navnlig den Sæd, der er saaet inden den stærke og vedholdende Regn indtraf.

1ste Mars Kløver tegner godt, 2det Mars er derimod næsten gaaet bort. Græsarten er ligeledes sat tilbage formedelst Kulden. Forsøg ere gjorte med paa Frostens at fjøre Halm ud paa Kløveren og dette har viist en særdeles gavnlig Virkning, hvor den ikke har ligget for tykt.

I Hirschholms-Eggen har en Deel Kastning af Køerne fundet Sted, ligesom der ogsaa nogle Steder klages over Uheld ved Kælningen formedelst besværlige Fodfler. Iøvrigt har Kreaturerenes Sundhedstilstand været god.

Læmningen har været meget heldig og mange Lam høves de fleste Steder. I Frederiksborg-Egnen skulle Lammene dog paa Grund af det kolde og fugtige Veir i Begyndelsen af Mai nogle Steder være døde af Stivkrampe.

Den større Driftscapital, som Landmændene ialmindelighed nu have til deres Raadighed, gjør, at nyttige Foretagender i Landvæsenet meget fremstundes. Det er saaledes glædeligt i Hirschholms-Egnen at see, hvorledes Roedyrkning tiltager, ligesom ogsaa Drainingen iaar af flere Landmænd udenfor Bondestanden i Frederiksborg Amt er paabegyndt. Bedre Redskabers Udbredelse er ogsaa i stadigt Tiltagende.

I det sydlige Sjælland er Vintersædens Tilstand som i det nordlige. Vaarsæden staaer ialmindelighed godt, Urterne endog fortrinligt. Det tidlige Foraar var navnlig her saa overordentlig heldigt, da man formedelst Arbeidet paa Jernbanen i høi Grad manglede Folk i Efteraaret og derfor blev sat en Deel tilbage med Markarbeidet.

Kløveren er meget lovende, Skade kun, at man adskillige Steder har været nødsaget til at sætte Kreaturerne saa tidligt ud. Engene love ligeledes et rigt Udbytte.

I Ringsted-Egnen skulle mange Kalve være døde, isærdeleshed imod Slutningen af Kælningstiden, men Kastning har ikke fundet Sted og Sundhedstilstanden er forøvrigt god.

Paa Samsø er Vintersæden mindre god, da den har lidt af Varsfrost i Vinter. Af Vaarsæden var den meste saaet inden det stærke Regnveir indtraf, hvorved Bygget tog en Deel Skade; Havren og Urterne leed derimod ikke synderligt derved. — Engene staae aldeles uuder Vand. Huusdyrenes Fodertilstand er ikke god, da Høstningen af Hvet ifjor kun var daarlig, Kjernen menes at være for kostbar og Rodfrugter dyrkes ikke paa Grund af Folkemangel.

Nogle enkelte mindre betydelige Colikttilfælde have viist sig iblandt Hestene. — Læmningen var temmelig heldig, men da mange Lam ere døde kort efter Fødselen, ligesom ogsaa nogle ere dødsbødte, er Lammeantallet omtrent $\frac{1}{4}$ under det Sædvan-

lige. — Dens ringe Torvemasse aftager kjendeligt Aar efter andet, og en Folge heraf er, at Brændet næsten naaer kjøbenhavnste Priser, hvilket igjen foraarsager, at en stor Deel Galm til Skade for Agerbruget anvendes til Brændsel. — Et Forsøg anstillet med phosphorsuur Kalk, hvoraf anvendtes 600 *A* pr. Td. Land i reen Brak, paa leret Jord, til Vintersæd, uden anden Gjødning, viste en særdeles gavnlig Virkning, idet Sæden efter samme staaer frodigere og bedre, end paa et andet tilgrændsende Stykke, som fik 30 gode Læs Gjødning pr. Td. Land.

Paa Lolland, Falster og Møen har Vintersæden ogsaa adskillige Steder taget nogen Skade i Vinter og navnlig i Foraaet; men det i den senere Tid indtrufne gunstigere Veirilig har frembragt en betydelig Forandring til det Bedre.

I den vestlige Deel af Lolland var Saaeningen allerede tilendebragt inden Regnen; andre Steder blev man først færdig den 20de Mai; paa Møen var man derimod noget længere tilbage. Sæden staaer i det Hele taget godt, navnlig Vrterne.

Paa Lolland er Kløveren meget lovende, hvorimod 2det Aars Kløveren paa Falster nogle Steder tildeels er frosen bort, ligesom dette ogsaa baade hvad 1ste og 2det Aars Kløveren angaaer er Tilfældet paa Møen.

Kreatureernes Sundhedstilstand er i det Hele taget god; ingen Kastning af Betydenhed har fundet Sted; kun saa Kalve ere døde, undtagen paa Møen, hvor der først paa Vinteren fandt nogen Dødelighed Sted iblandt dem, og paa enkelte Lollandste Gaarde, hvor der fodres meget stærkt med Kierne. Paa Lolland har desforuden hersket nogen Sygdom blandt Faarene, navnlig begrundet i sidste Sommers fugtige Veirilig.

Læmningen har været særdeles heldig og Lammene see godt ud; den sildigere Læmning er den bedste, da den i Marts herfende stærke Kulde bevirkede, at mange Lam døde bort.

Draining fortsættes med Kraft og lønnes med heldige Resultater paa Godseier Tesdorps Gaarde paa Falster; til de Steder paa Lolland, hvor denne Forbedring anvendes, høre Engestofte og Binnige.

I **Fyen** er Vintersædens Tilstand navnlig paa de lavere liggende Steder kun daarlig, hvilket især gjælder om Rugen, der de fleste Steder kun er tynd og spids; i Efteraaret leed den af Orm, i Foraaret af Rattefrosten. Paa nogle Steder styder Hveden i Modsfætning hertil saa stærkt, at man er bange for, at den vil gaae i Leie. Den tyndtsaaede Raps staaer godt; den tyktsaaede er tildeels gaaet bort i Foraaret.

Med Undtagelse af omtrent Halvdelen af Bygget var Baarsæden nedlagt inden Uveiret i Begyndelsen af Mai indtraf. Paa Grund af den forsinkede Bygudsæd er Grabet Byg meget søgt til Sædeforn; henimod Slutningen af Mai vare endnu endeel lavtliggende Jorder ubesaaede.

Fra nogle Steder klages over, at Urterne og Havren paa Grund af den megen Fugtighed i Foraaret ere raadne. Her som overalt vise de drainede Jorder deres store Fortrin. Kløveren tegner overordentlig godt, hvorimod det italienske Rai-græs har paa sine Steder lidt meget. — Kreaturerne Sundhedstilstand er ret tilfredsstillende, uagtet meget af det opfødrede Hø var maadeligt. — For Faarenes Bedkommende har man søgt at bøde derpaa ved at give dem lidt Havre; Læmningen var heldig, men i det nordlige Fyen ere en Deel Lam døde af Kulde i Bøndernes daarlige Huse. I samme Egn ere Gæslinger og Gøllinger døde i Mængde, da de i flere Dage ikke kunde komme ud.

Paa **Thorseng** og **Langeland** staaer Vintersæden meget godt; Rugen var paa milde Jorder allerede d. 19de Mai isærd med at stride igiennem.

1ste Mars Kløver staaer godt, hvorimod 2det Mars Kløver har taget Skade; i det Hele taget er dog Kløver og Græsning god. — Fra Thorseng anføres det mærkelige Tilfælde, at de fleste der fødte Kalve have været Tyrefalve, hvorved Mangel paa Tillægskalve er fremkaldt, (omtrent hver 5te Kalv lægges til. Den første fuldstændige Draining paa Thorseng er i dette Foraar steet med 4—5 Tdr. Land.

Fra **Benfysfel** meldes, at det gunstigere Veir midt i Mai frembragte en næsten fortryllende Virkning paa den, især af Nattefrost, der dog først ganske ophørte den 23de, noget forfuede Vintersæd, som nu staaer godt, især Hveden, undtagen paa sibe Jorder. Provstirugen fortrænges efterhaanden af den danske Rug, vel nærmest fordi den sidste er mindre udsat for Veirligets Indflydelse, er nøisommere og mindre Fare underkastet ved Høsttiden. — Ompløining har kun enkeltviis fundet Sted og alene af smaa Pletter. — Det ringe Nedslag i Vinter og Frostens tidlige Ophør tilstedede Pløining i Begyndelsen af April. De, der havde vinterpløiet, og dette var Tilfældet hos de fleste, opmuntredes af det gode Veir midt i Maaneden til at saae Baarsæd; men da den ikke var kommen ret op, leed den ingen synderlig Skade af den strenge Eftervinter, og staaer nu fortrinligt. Den sildigere nedlagte kom i Jorden under heldig Temperatur. Det meste Byg blev først saaget henimod Slutningen af Mai. — Uagtet det i Maanedens første Halvdeel frøs 6—8°, har man, ifølge Indberetning fra Frederikshavns-Eggen, dog sjældent seet Kløveren staae bedre; kun paa sure, sibe og kolde Jorder er den gaaet næsten ganske bort. — Som Følge af Kornets Dyrhed og Halmens ringe Næreevne er Foderstanden kun middelmaadig og Mælkeudbyttet simpelt. — Først i de sidste Dage ere Kreaturerne komne paa Græsmarkerne, der for en Deel vare langt tilbage. — Dyrkning af Turnips og Raatrabi udbredes. — Formedelt de høie Priser paa Ungqvæg i de næstforegaaende Aar, findes kun faa ældre Stude, og Fedningen har i det Hele været meget indskrænket. — Kreaturerne's Sundhedstilstand er god; Kalvetillæget var heldigt saavelsom Læmningen. Ved de større Eiendomme indskrænkes Faareholdet som Følge af Udparcellering og strengere Markfred; men Racen har vundet ved Forædling og bedre Pleie. Folketrangen søges bl. a. afhjulpet ved arbejdsjævrende Redskaber; saaledes have's nu Haffelsmaskiner paa de fleste større Bøndergaarde.

I Thy synes Vinterfæden lovende; Havren er kommet godt op; det meste Byg var endnu usaaet efter Midten af Mai. — Klover- og Græsmarkerne ere simple. — Huusdyrenes Foder- og Sundhedsstilstand er meget god og Melkendbyttet tilfredsstillende. — Efterat Dampstibsarten paa England ophørte har Studesedning lidt Indskrænkning. — Læmningen har været meget heldig. — Kaste- og Kensemassiner, forfærdigede af Mechanicus Svankær ved Thisted, roses meget.

I det vestlige Sylland, navnlig Holstebro-Eggen, blev Rugen i Almindelighed først saaet sildigt, men lover dog ikke ringere end i de foregaaende Aar, undtagen paa sletagrøftede Jorder, hvor den er ringe. Endeel lave Marker staae under Vand; tørt og mildt Veir imødesaaes med Længsel. — Fra Viborg-Eggen meldes, at den lidte Skade paa Rugen dog muligt endnu kan oprettes; thi vel visnede Bladene hen i Mai, men Hjertet beholdt sin Friskhed, saa at en god Rughøst endnu ikke er usandsynlig; det samme gjælder om Hveden. Urter og Byg ere forknyttede; Havren derimod kraftig. Ukrudtet har paa mindre vel behandlede Jorder taget Overhaand. — Havrehøsten vil rimeligviis blive sildig; af Bygget var meget usaaet. — Læggekartofler mangle. — Klover og Græs tegne godt. — Da endeel Havre gives Kørne, er deres Foderstand og Melkeudbytte tilfredsstillende. — Fra de ringere Egne, saasom Hammerum Herred, klages over Fodermangel, som dog blev mindre følelig ved den usædvanlige og heldige Omstændighed, at Kreaturerne kunde komme ud i Begyndelsen af April. Imidlertid maatte de atter tages ind 5 til 6 Dage først i Mai, og opholdes ved Korn og — Lyng. Drægets Sundhedsstilstand er dog god. Paa enkelte større Meierigaarde har over Halvdelen af Kørne kastet Kalvene, medens saadant sjældent steer ved de mindre Avlsbrug, hvor Kalvene derhos sjældent døe. I Viborg Eggen har dog megen Dødelighed viist sig blandt de nyfødte Kalve. Studenes Staldning (med Skafteforn) for Markseggene er her atter begyndt, efterat Fedning for det engelske Marked er afbrudt ved hiin Dampstibsarts Ophør. Paa en

Gaard ved Holstebro, hvor Kalvefastning ifjor paaførte Eieren føleligt Tab, er den iaar sporløst forsvunden uden noget Midtels Anvendelse; en rigelig Vinterrogst er givet Kverne iaar som ifjor. — Blandt unge Heste har Krop været almindelig i denne Egn, medens fra Viborg-Egnen berettes, at Hestenes Sundhedstilstand er meget god. — Faarene have været sundere end de foregaaende Aar, og Læmningen heldig; men i Sneestormen først i Mai døde mange Lam, især hvor det manglede paa god Fodring og Pasning. — Folkemangel er trykkende; en Karl kan i Sommer faae 80 Rd. i Løn; men dog foretrakkes Veiarbeidet. De svenske og tyske Arbeidsfolk, der ere komne til Egnen, forslaae intet. Endog det femdobbelte Antal formenes at ville kunne beskæftiges.

I det østlige Sjælland er Vinterfæden god, tildeels fortrinlig, især den betimeligt saae. Rugen befrygtes at ville lægge sig for tidligt, hvis Regnen vedvarer. Rapsen er lovende. Havrefæden for det meste tilendebragt og kommen godt op, men paa sine Steder ikke afharvet. I Aarhuus-Egnen blev man midt i Mai færdig med at saae Havre og Orter. I Egnen mellem Veile og Kolding begyndte først Bygfæden den 13de Mai. Bygget er i det Hele langt tilbage, da Jorden var mindre beqvem, og paa lerede Jorder er endnu intet saaet deraf, navnlig ved de større Gaarde. Fra Frysensborg meldes, at de draiene Jorder ere tjenlige til at behandles 10 til 12 Timer efter en stærk Regn. — Kløver- og Græsværten er meget god. — Fra Aarhuus-Egnen berettes, at den toaarige Kløver har lidt mindre, end ofte er Tilfældet, men at Græsset er langt tilbage. Fra Horsens-Egnen: at Kløver og Græs have i flere Aar ikke viist sig mere lovende, og fra Veile-Egnen: at de i Kraft udlagte Marker udmærke sig paafaldende, og at det fugtige Veir forhaabentlig vil give et godt Høaar. — Foderstanden er ret god; men da Foderet begyndte at blive knapt, maatte Mange efter Midten af Mai sætte Kreaturerne ud paa den temmelig bløde Jord. Hvor Kverne ingen Kjerne fik, var Melkeudbyttet ikke tilfredsstillende, især da Høet blev maadelig indbjerget og Foderet i

det Hele var mindre kraftfuldt. I Horsens-Eggen var Melkeudbyttet som i almindelige Aar. — Studesedningen var indskrænket, og hvor der gaves reent Korn og Oliefager, var den mindre lønnende, ja har medført Tab for Udskillige. Der savnedes Liv i Kreaturhandelen; dog koster i Veile - Eggen: en god Ko 40—50 Rd. og mere, et Par Treaarstude 80—100 Rd. — Kreaturerne's Sundhedstilstand har været meget god, undtagen paa sine Steder iblandt Faarene, af hvilke mange ere døde baade i Skæferierne og hos Bønderne, navnlig i Eggen mellem Randers og Viborg; Læmningen har dog været heldig. Kalvefastning var i Aarhus - Eggen ikke ualmindelig. Fra Veile-Eggen meldes, at da mange Kver først løbe om Efteraaret, have de for en stor Deel endnu ikke kælvet. — For Plantning og Skovkultur var dette Foraar saare gunstigt; næsten hver Plante er slaaet an. — Som Mærkeligheder anføres de usædvanlig faa Storke, der ere hidkomne, og den Mængde Hestehov (Tusilago farfara), der navnlig i Eggen syd for Veile viser sig paa Græsgangene, ja selv i Havren.

I det nordvestlige **Slesvig** tegner Vintersæden, især Rugen, fortrinligt; i de østlige og bedre Egne synes den mindre lovende, undtagen Rapsen, hvoraf der dog ikke dyrkes meget. Forsaavidt Baarsæden kom heldigt i Jorden, tegner den godt; Kartoflerne ligesaa. Ogsaa Kløver og Græs lade til at være bedre i det vestlige end østlige Slesvig. — Sneefoget i Mai var mindre voldsomt end længere nord paa. — Fodertilstanden vilde være bedre, dersom man havde sparet mindre paa Kjernen. — I Vestereggen sees flere Lam end sædvanligt. Udskillige have her begyndt at anvende Guano. — Fra Sundevad meldes, at der er Overslødighed af indvandrede tydske Arbeidere; fremdeles: at de stigende Priser paa Brænde og Tørv medføre forøget Forbrug af Steenful ved Teglværkerne.
